

→ Actrice Marit Hooijschuur speelt in in *De illusie van de maakbaarheid* een jonge arts in opleiding. FOTO NIENKE DE GROOT

Maar wat als de jonge ambitieuze huisarts zelf ziek wordt?

Lorianne van Gelder
AMSTERDAM

De Landelijke Huisartsen Vereniging vroeg theatermakers hen een spiegel voor te houden. Ze hopen dat die toneelvoorstelling, over een jonge dokter die opeens zelf patiënt wordt, een maatschappelijke discussie over zorg aanwakkert.

Actrice Marit Hooijschuur speelt een jonge arts in opleiding. Ze is ambitieus, ze wil de allerbeste dokter ter wereld worden. Ze werkt hard, ze noemen haar ‘horloge’, omdat ze altijd op haar klokje kijkt zodat ze nooit te veel tijd met een patiënt doorbrengt, en volgt de protocollen op de voet. Maar dan wordt ze zelf ziek en verandert ze van arts in patiënt. Zo maakt ze plotseling het zorgsysteem van de andere kant mee.

Gepensioneerd huisarts uit Osdorp Bart Meijman staat met de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) aan de basis van deze theaterproductie, dinsdag in De Balie gespeeld voor een zaal vol huisartsen, medisch specialisten en politici. De maatschappelijk zeer betrokken Meijman is ook een van de initiatiefnemers van de beweging Optimale Zorg-Dappere Dokters.

De boodschap van de Dappere Dokters is: meer zorg is niet altijd betere zorg. Meijman publiceerde er een bundel over, maar hij wilde meer. “Je kunt veel onder dokters proberen te veranderen, maar je moet de maatschappij meenemen, je moet ze een ander verhaal laten zien. En om die boodschap over te brengen hebben we de culturele sector nodig, zodat het gevoel ook overkomt.”

Stroperig jargon

Die creatieve geesten vond hij in Thomas Spijkerman en Wilco Sterke van Heelal BV. Voorheen maakte het duo theater met het eigenzinnige gezelschap Circus Treurdier, nu schreven en componeerden ze een voorstelling in opdracht, *De illusie van maakbaarheid*.

Behalve actrice Marit Hooijschuur zijn vijf zangers uit Het Mensenkoor in gestileerde filmpjes op een groot scherm te zien. Zij geven muziek aan het stroperige jargon dat zorgverleners en verzekeraars gebruiken. Met operateske stemmen klinken woorden als ‘risicobeheersing’, ‘passende zorg’, ‘zorginfarct’, ‘incidentmelding’. En er is een lied over de schamele tien minuten die huisartsen doorgaans voor hun patiënten hebben.

Af en toe klinkt uit de zaal gegrinnik van herkenning. De makers hebben de dilemma’s waar doktoren en verpleegkundigen mee worstelen blijkbaar raak verwoord. Hooijschuur concludeert met het mantra: we moeten ‘soms genezen, vaak verlichten, altijd troosten’.

Geen nummer, maar een mens

Na afloop is er een discussie onder leiding van Meijman en zijn jonge collega-arts Klaas Steur. Het is duidelijk dat Meijman en de LHV hun hele netwerk hebben aangesproken, want het wemelt van de vooraanstaande doktoren in de zaal, die niet bang zijn om zich in de discussie te mengen.

Zo uit een cardioloog zijn ongenegen over het idee dat artsen zouden moeten troosten. “Als je mij gaat vragen patiënten te troosten, kan ik ook maatschappelijk werker worden.”

Een man in de zaal die ooit een herseninfarct had, zegt juist ‘enorm geraakt’ te zijn geweest. “Ik voelde me eindelijk even geen nummer, maar een mens.” En een kno-arts benadrukt dat het bizar is dat uit alle onderzoeken blijkt dat meer tijd voor een patiënt betere zorg oplevert, maar dat het nog altijd niet gebeurt. “Ons zorgsysteem is gebaseerd op ziek zijn als verdienmodel,” zegt ze.

De laatste jaren legden meer theatergroepen zich, soms op verzoek, toe op het maken van voorstellingen over maatschappelijke kwesties voor een speciale doelgroep. Zo speelde gezelschap Wat we doen voor ambtenaren en mensen van het OM, en voerde theatermaker Minou Bosua haar

voorstelling *PowWow* op voor mantelzorgers. Kunstenaars weten op een andere manier te raken dan opleiders of experts.

Meijman benadrukt in De Balie dat het juist de bedoeling is dat mensen het niet per se eens zijn met de boodschap. “Het is geen Socuterafilmpje,” zegt hij, doelend op de goeddoelenreclames op de publieke omroep.

Hij wil dat zo veel mogelijk mensen de voorstelling zien. “We gaan hierna naar wijkcentra en huisartsenpraktijken. We hebben alleen een actrice, een scherm, geluid en een technicus nodig.” Kunst om de wereld een beetje beter te maken.

‘Je kunt veel onder dokters veranderen, maar je moet ze een ander verhaal tonen’

Het Mensenkoor zingt jargon als ‘passende zorg’ met operateske stemmen